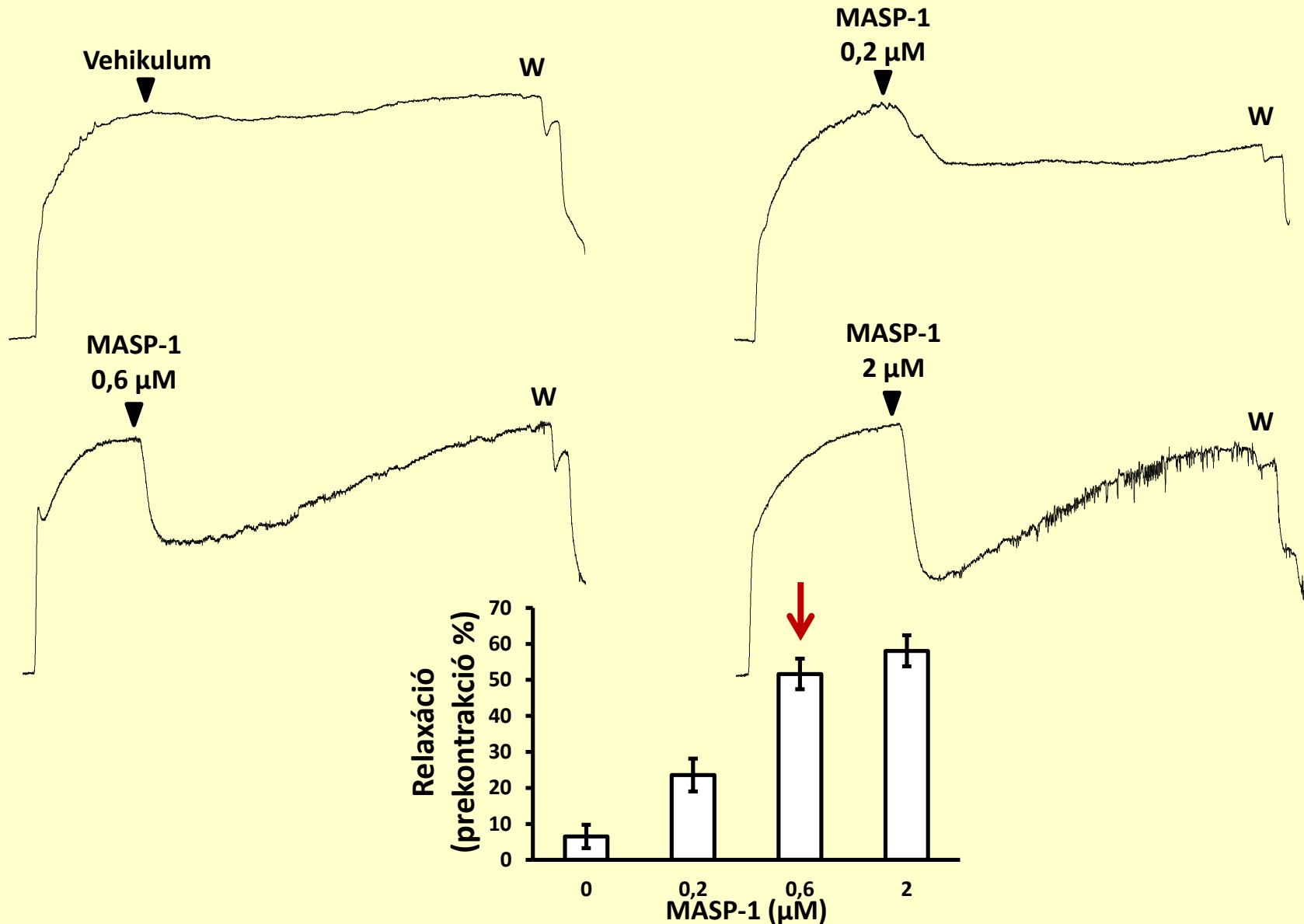
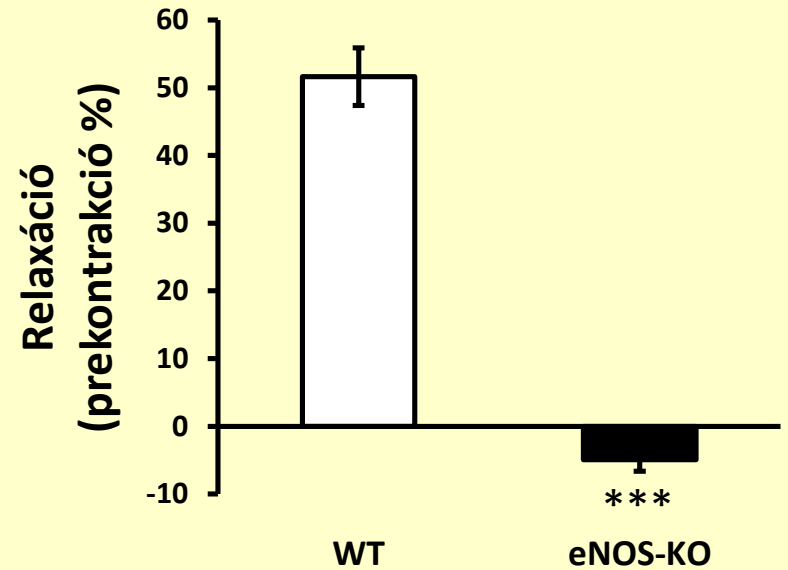
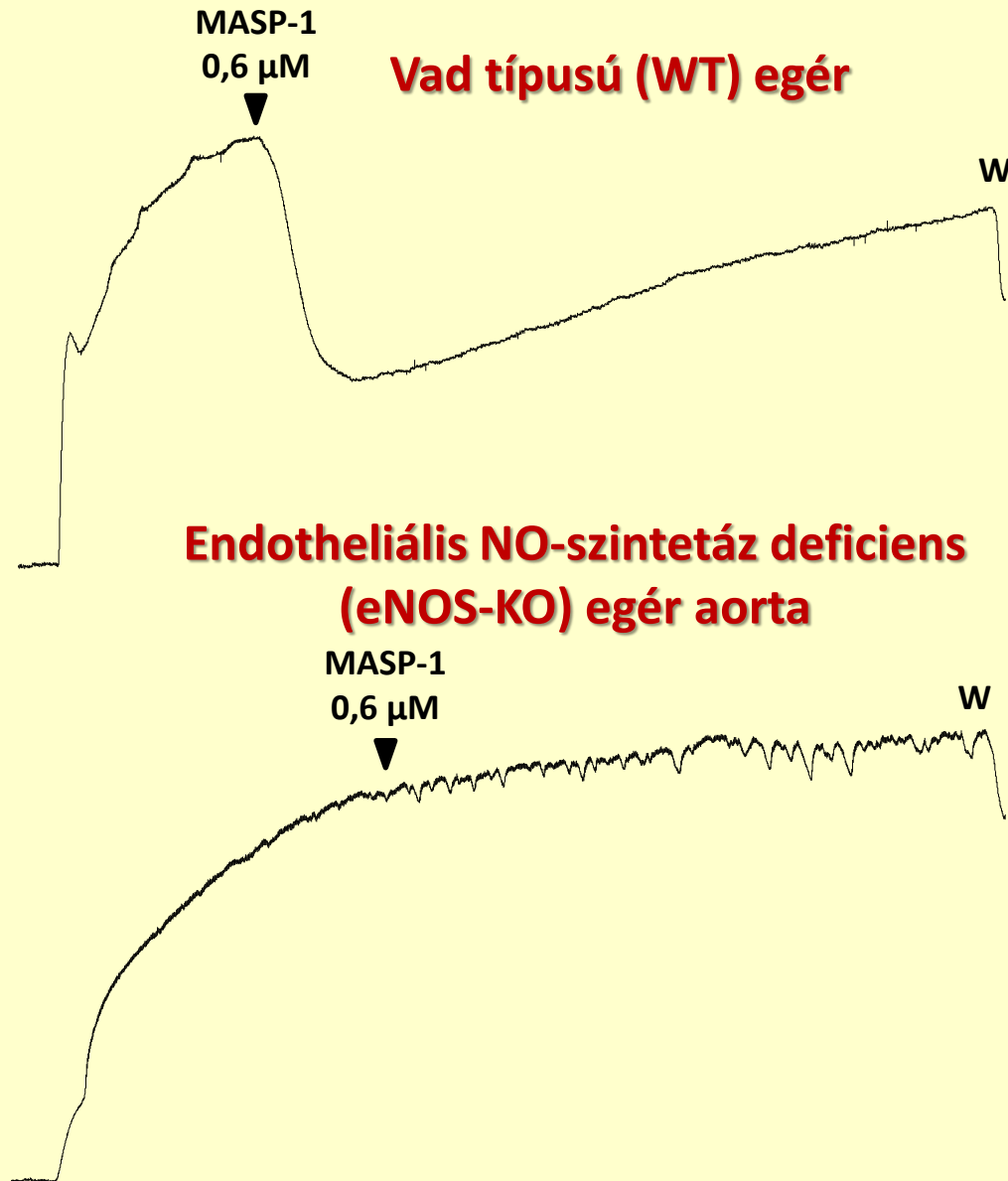

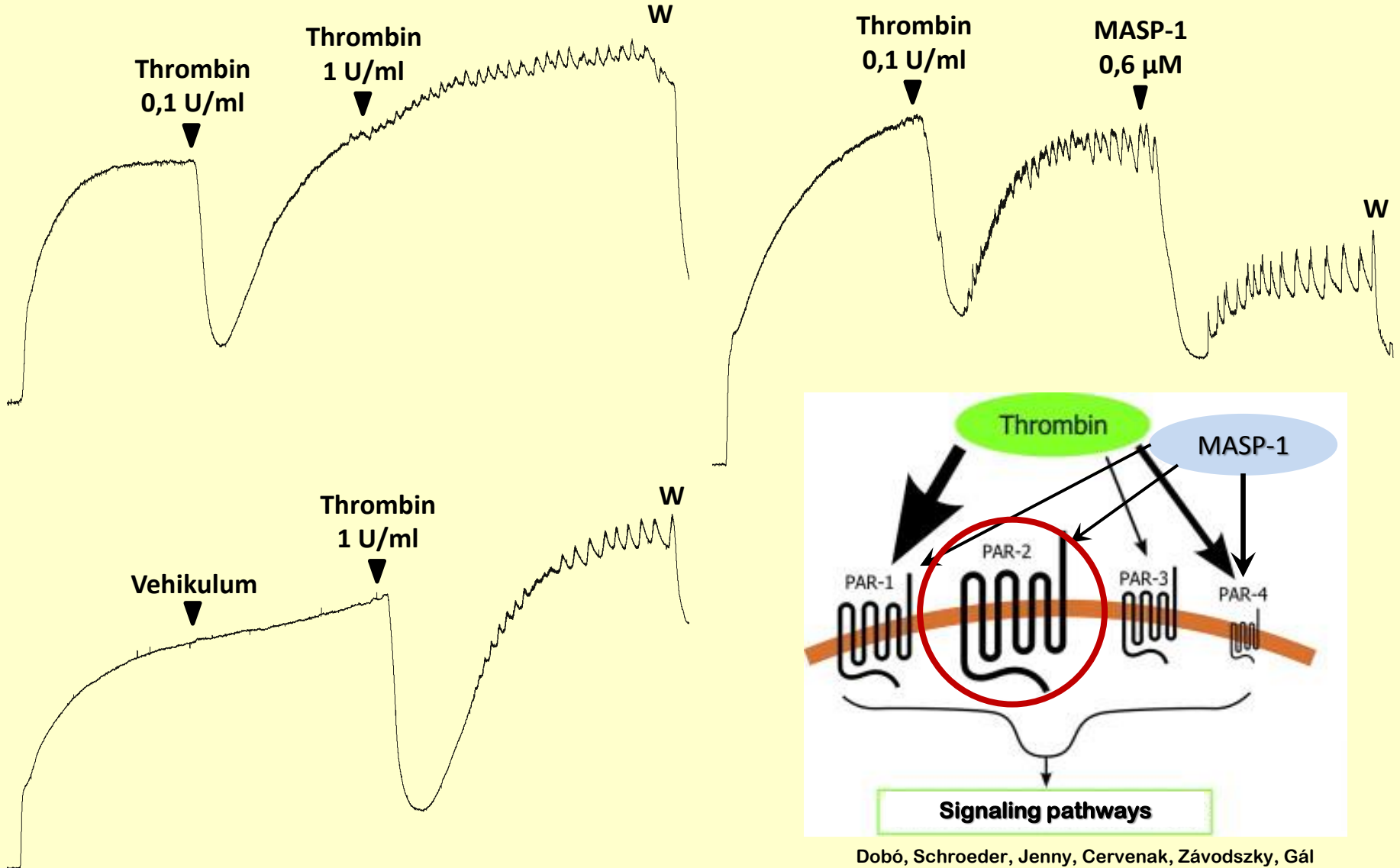
A MASP-1 dózis-függő módon vazorelaxációt okoz egér aortában

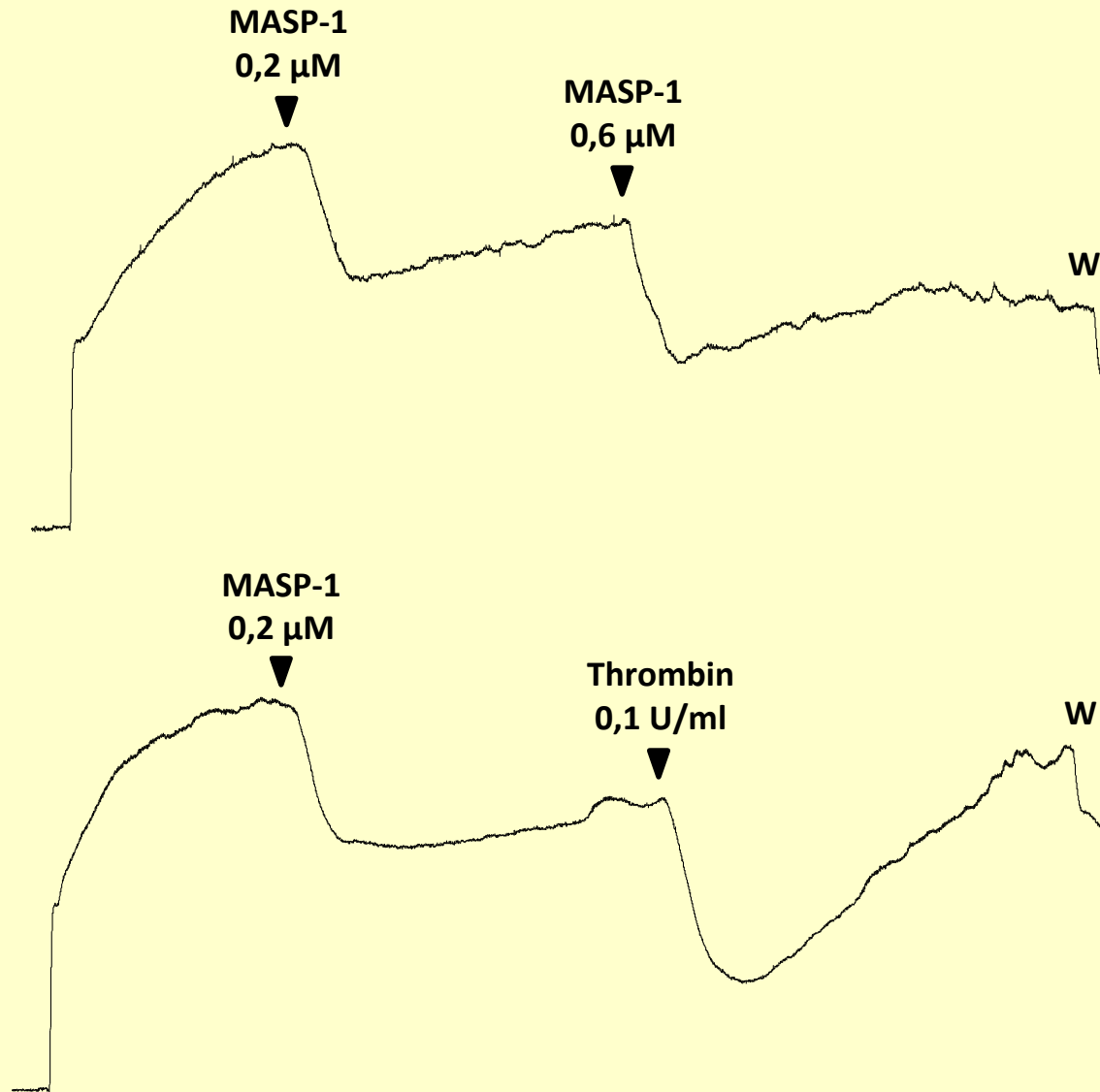
Endotheliális NO közvetíti a MASP-1 vazorelaxáns hatását

Thrombin hatására nem deszenzitizálódnak a MASP-1 hatását közvetítő receptorok

Kis dózisú MASP-1 nem okoz deszenzitizációt

Kalmodulin és az ér-reaktivitásban fontos eNOS és MLCK enzimek kölcsönhatásának szabályozása szfingolipid mediátorokkal

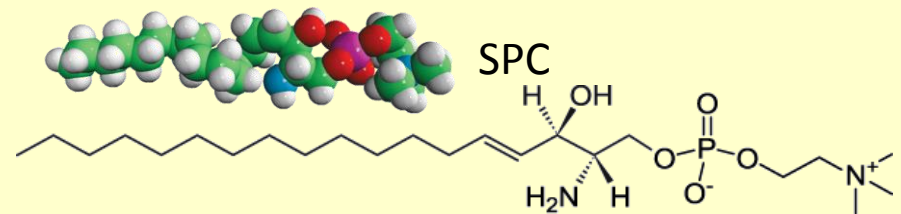
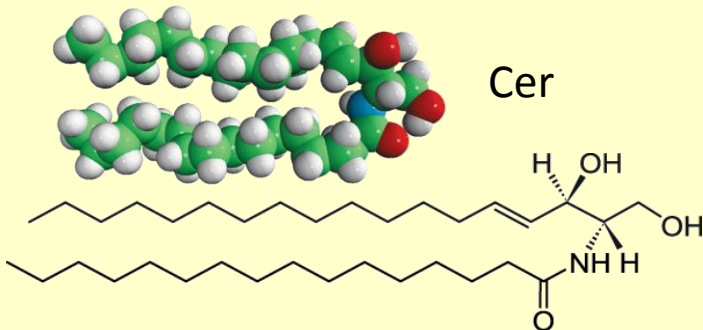
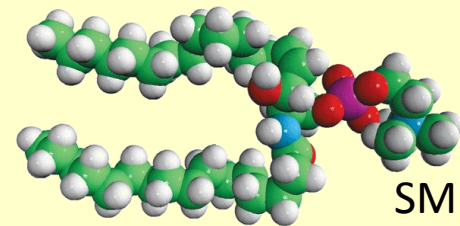
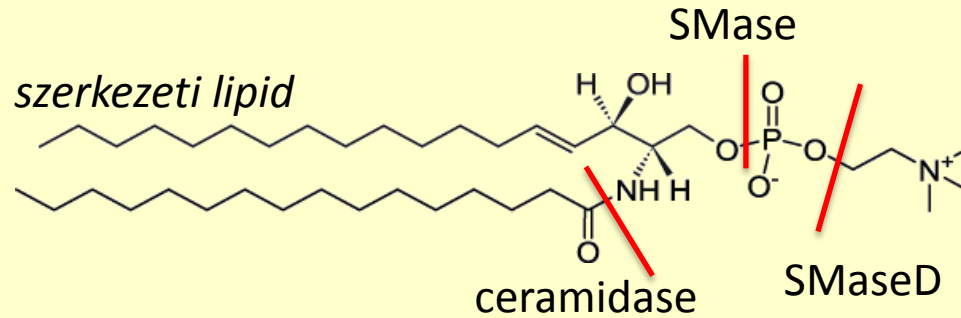
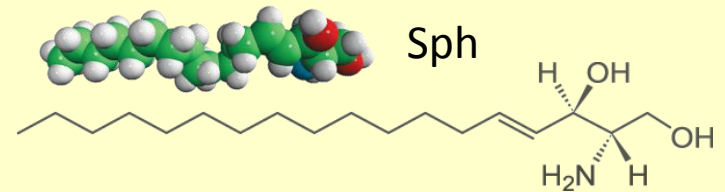
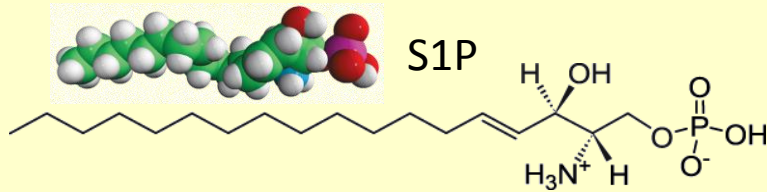
Benyó Zoltán
**SE Klinikai Kísérleti Kutató-
és Humán Élettani Intézet**

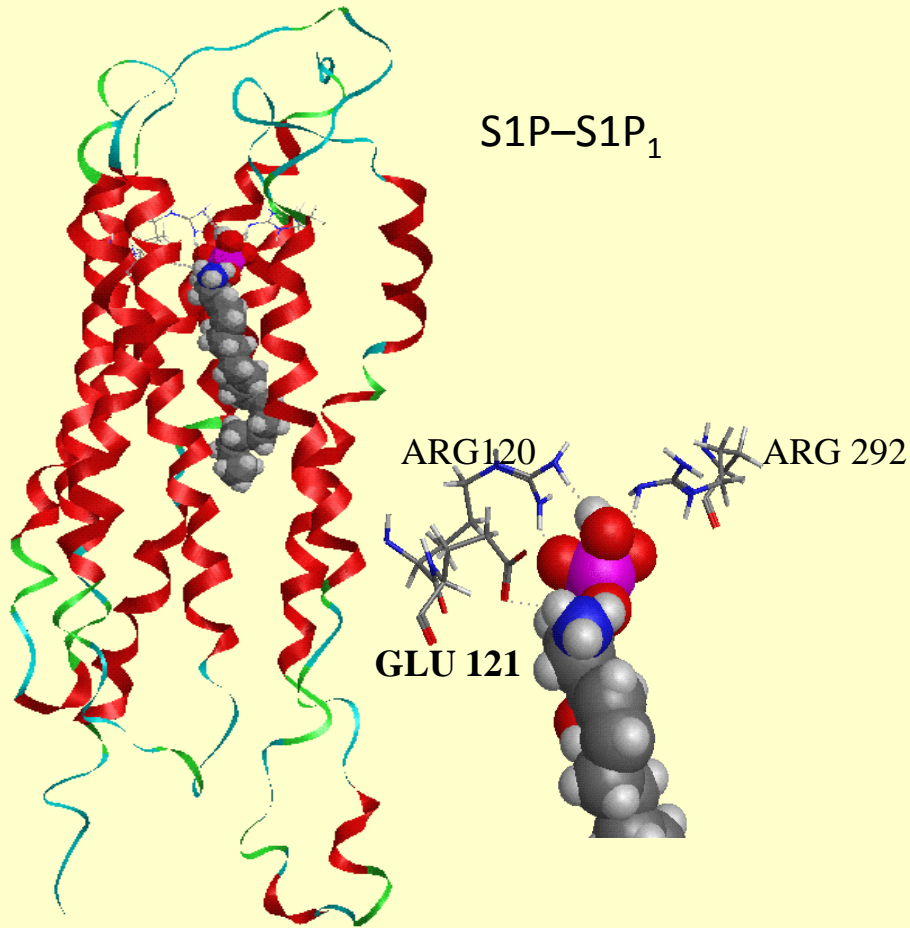
Liliom Károly
MTA TTK
Enzimológiai Intézet

MedInProt Fehérjetudományi Kiválósági Együtműködési Program konferencia
Budapest, 2015. március 21.

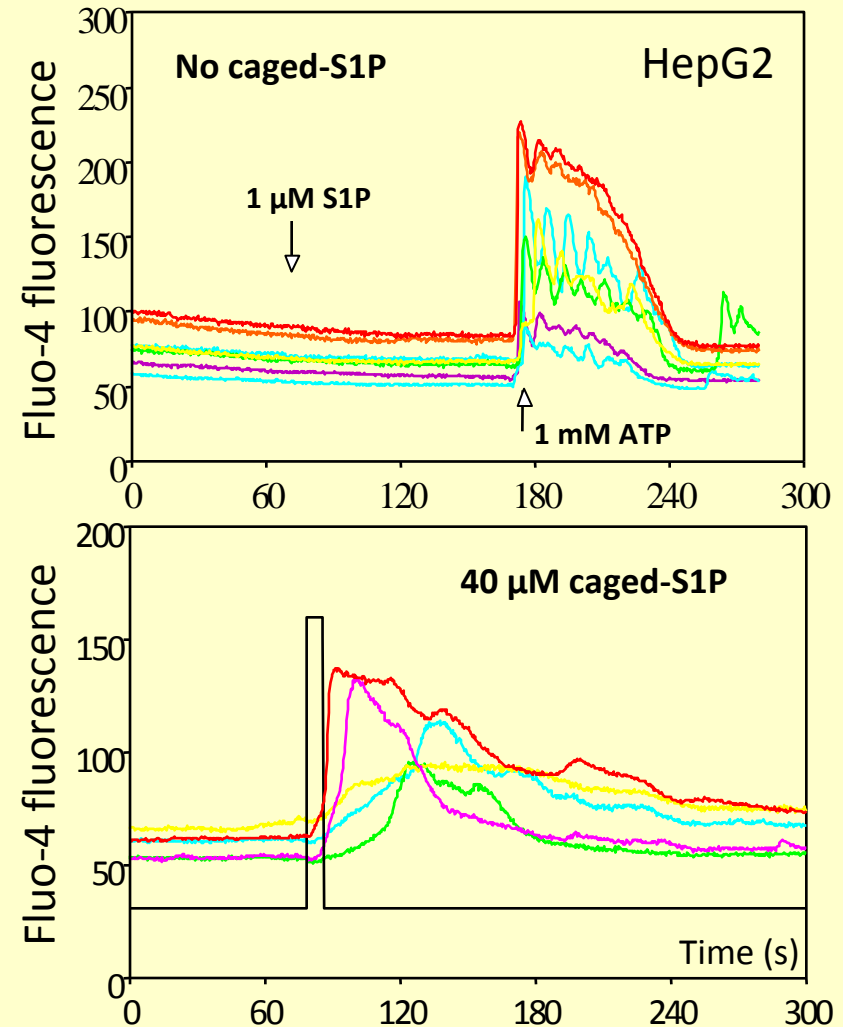
Szvingolipid mediátorok

Szféngolipid mediátorok receptorai

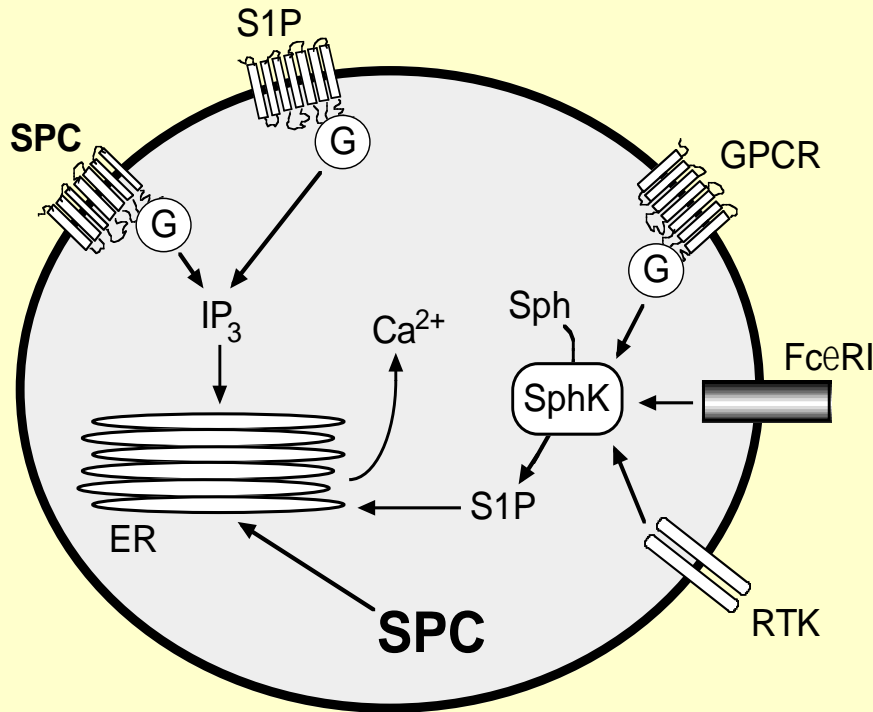

Parrill AL, Wang D, Bautista DL, Van Brocklyn JR, Lorincz Z, Fischer DJ, Baker DL, Liliom K, Spiegel S, Tigyi G (2000) J Biol Chem 275(50):39379-84., Wang DA, Lorincz Z, Bautista DL, Liliom K, Tigyi G, Parrill AL (2001) J Biol Chem 276(52):49213-20.

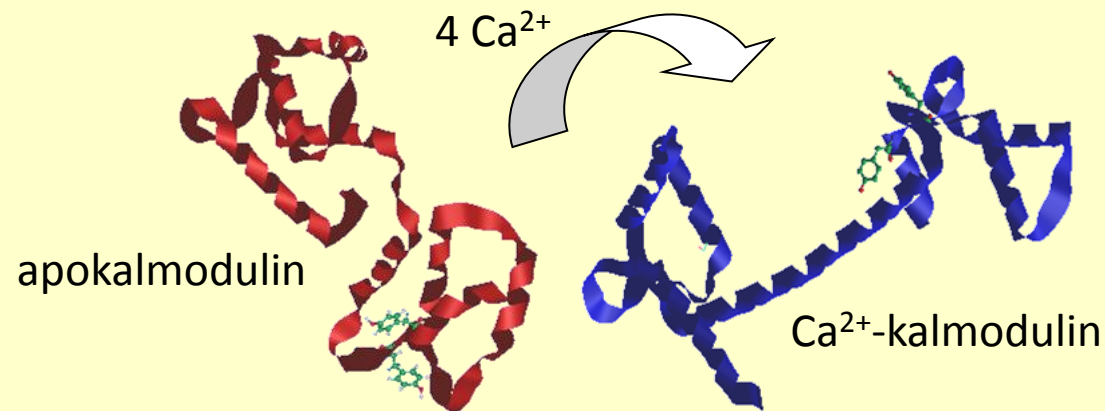
A HepG2 sejtek plazmamembránján nincsenek S1P receptorok.
Meyer zu Heringdorf D, Liliom K, Schaefer M, Danneberg K, Jaggar JH, Tigyi G, Jakobs KH (2003) FEBS Lett 554(3):443-9

Melyik fehérje közvetíti az intracelluláris hatást?

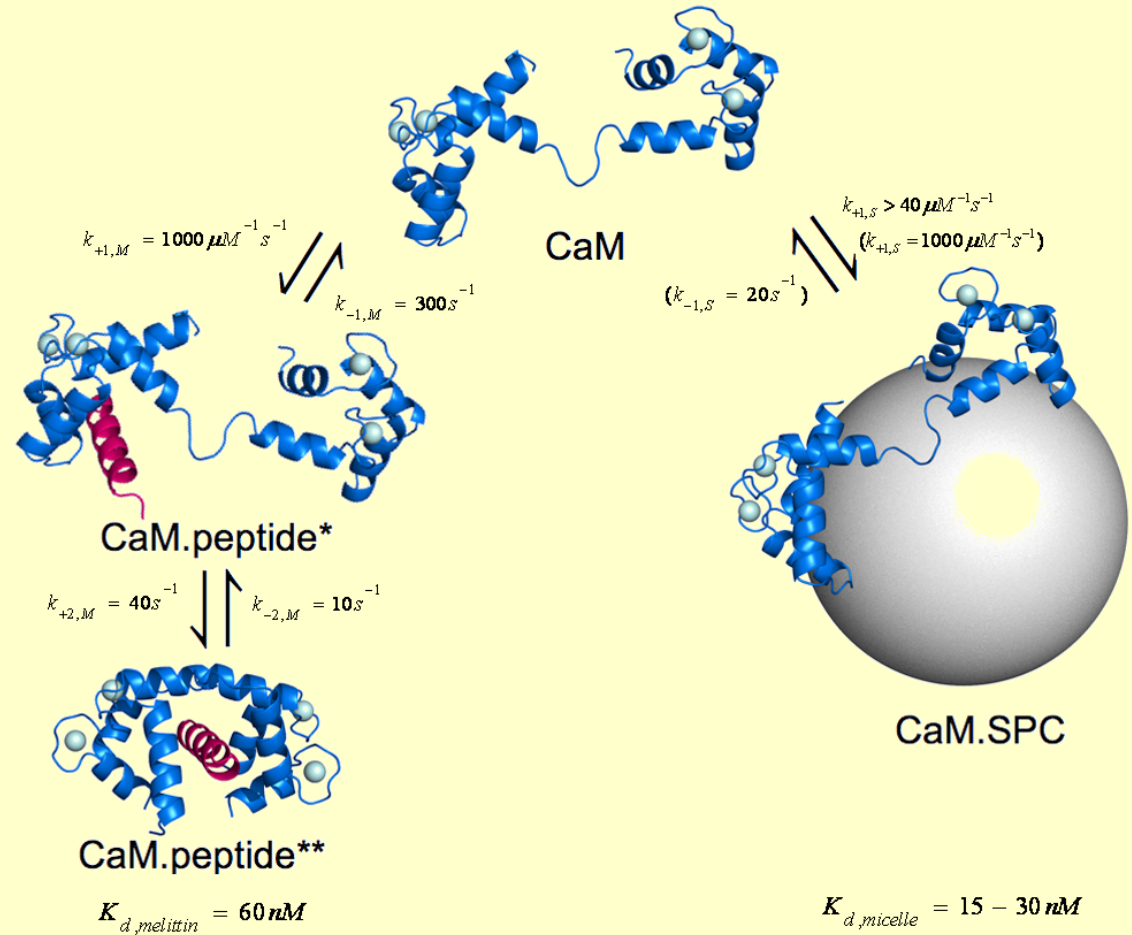
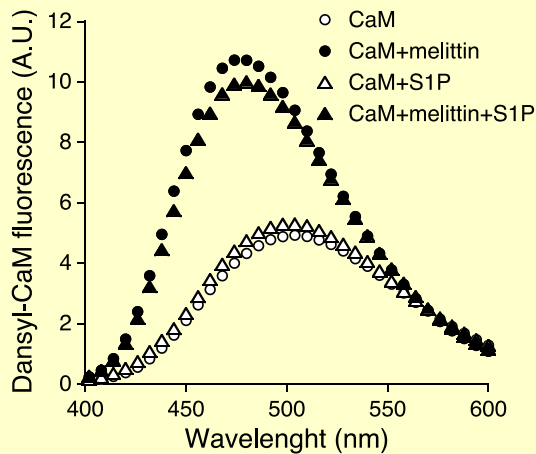
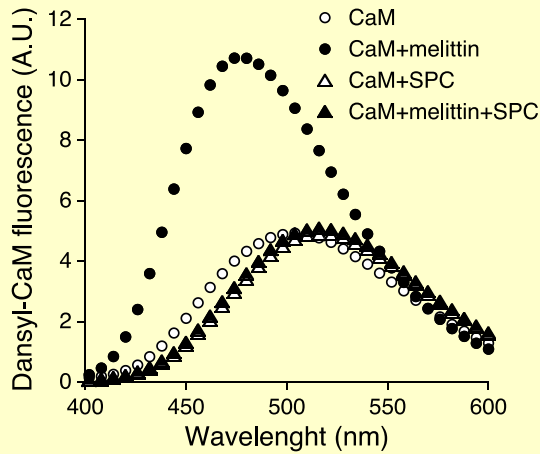
Az S1P és az SPC az IP₃-receptortól függetlenül az ER thapsigargin-szenzitív tartályaiból szabadítja fel a Ca²⁺-ionokat. A kalmodulinról ismert, hogy szabályozza az IP₃-receptort.

Hipotézisünk: az S1P és/vagy az SPC a kalmodulinra hatva mobilizálhatja intracellulárisan a Ca²⁺-ionokat.

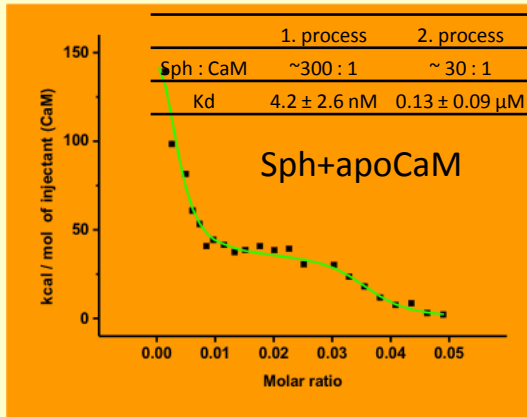
Az SPC a kalmodulin kompetitív gátlószere

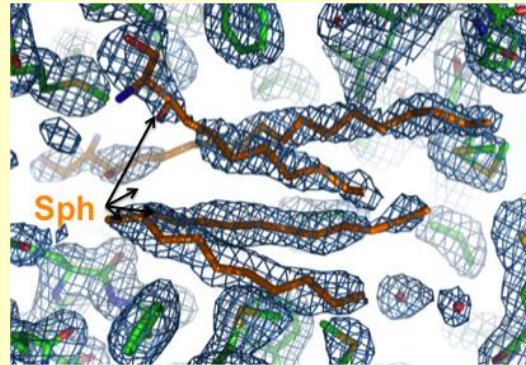
Kovacs E, Tóth J, Vértessy BG, Liliom K (2010) Dissociation of calmodulin-target peptide complexes by the lipid mediator sphingosylphosphorylcholine: implications in calcium signaling. J Biol Chem 285(3):1799-808
 Kovacs E, Liliom K (2008) Sphingosylphosphorylcholine as a novel calmodulin inhibitor. Biochem J 410(2):427-37

Kalmodulin kölcsönhatása szfingozinnal

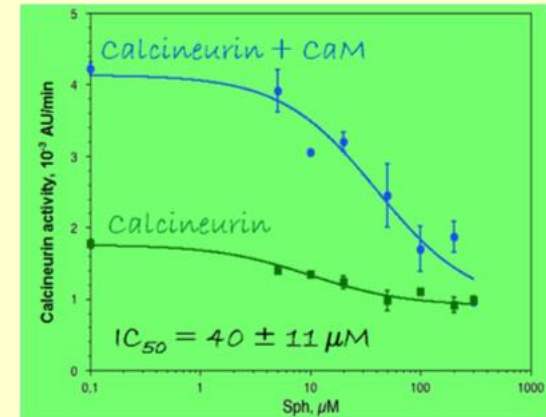
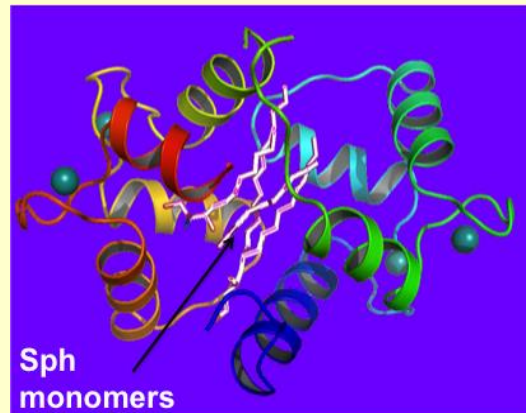
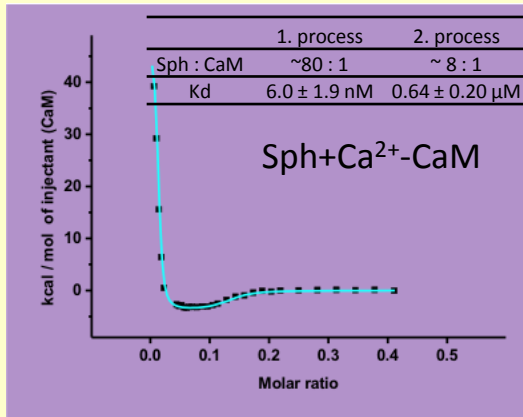
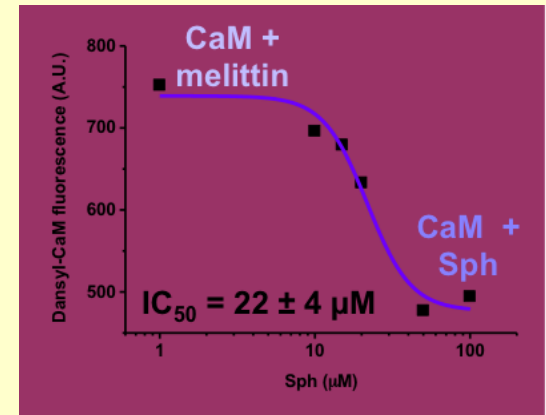
Affinitás + sztöchiometria

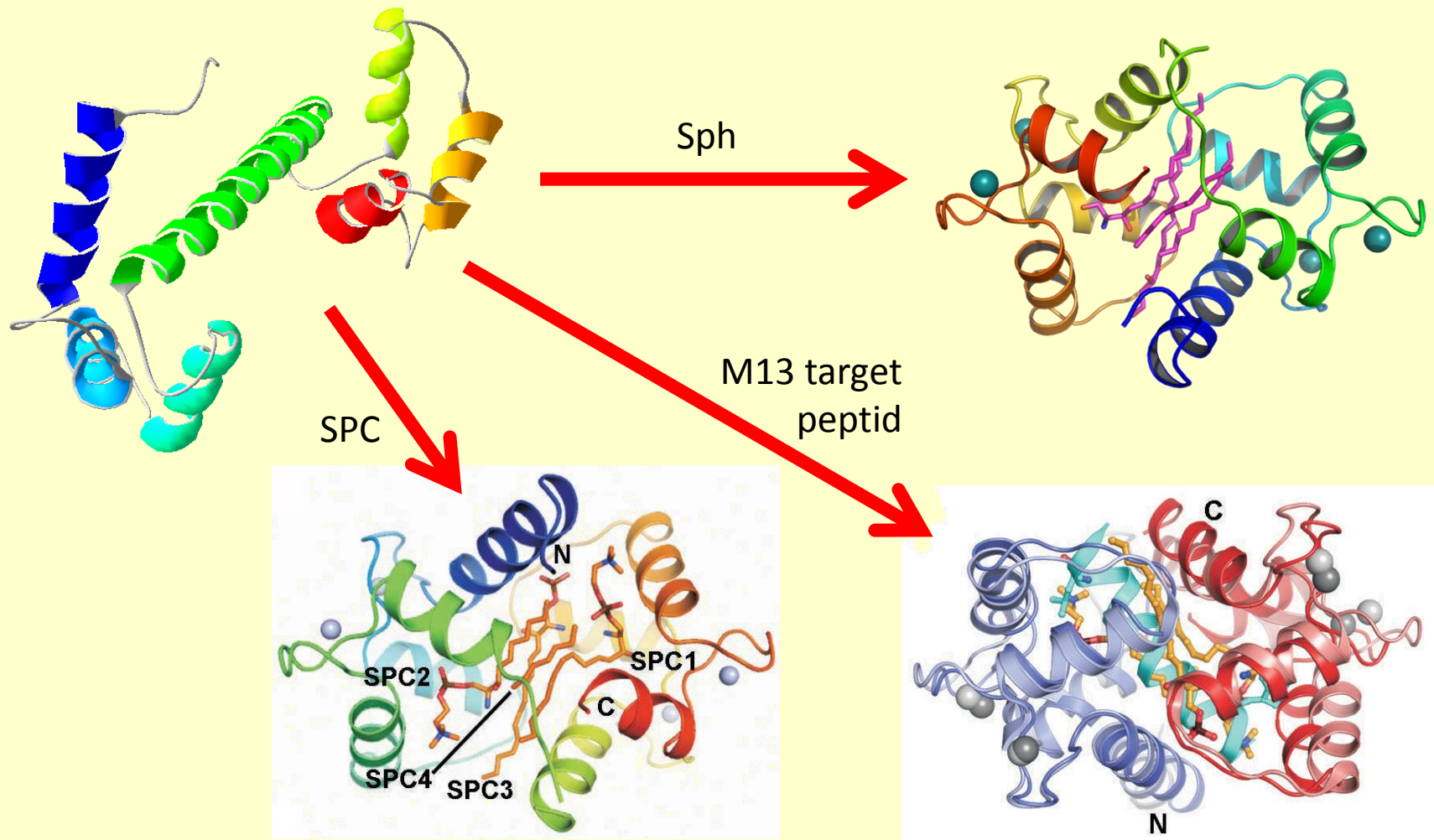
Sph – Ca²⁺-CaM kristályszerkezete

Funkcionális esszék

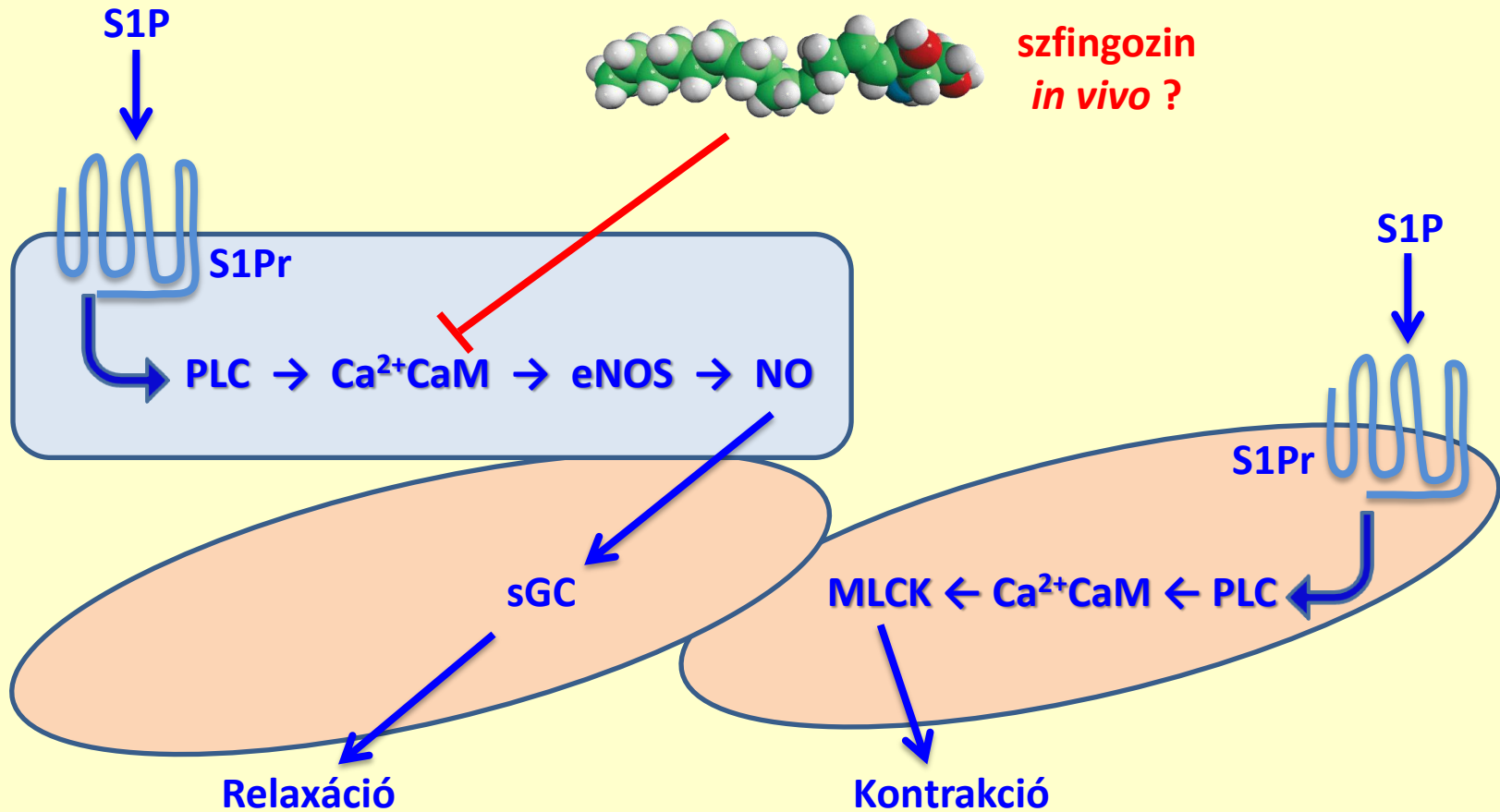

A kalmodulin SPC és Sph hatására zárt inhibitorikus konformációt vesz fel

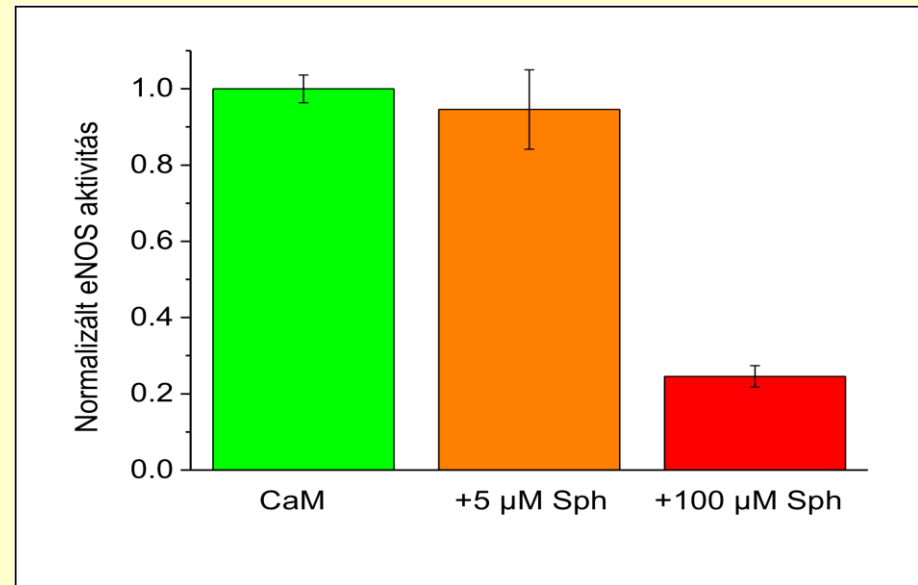
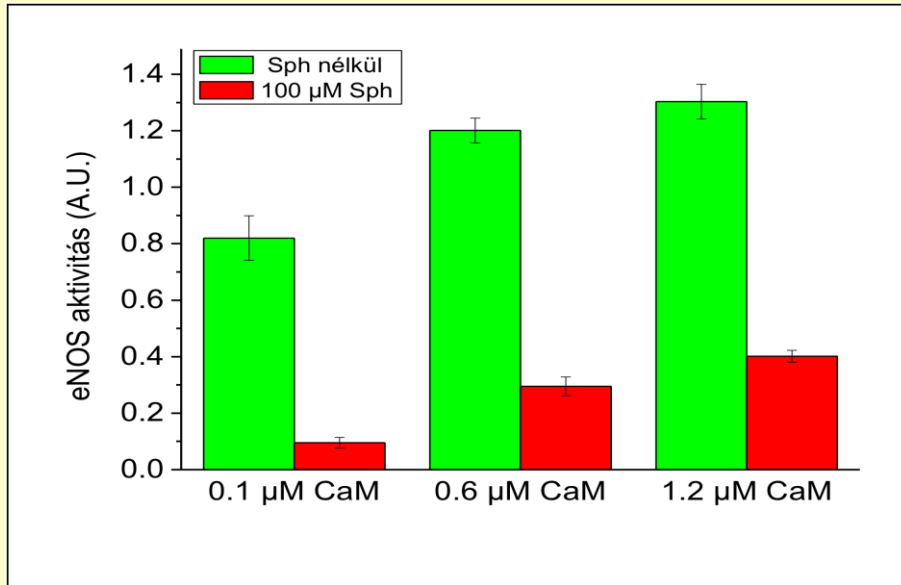

Kovacs E, Harmat V, Tóth J, Vértessy BG, Módos K, Kardos J, Liliom K (2010) Structure and mechanism of calmodulin binding to a signaling sphingolipid reveal new aspects of lipid-protein interactions. *FASEB J* 24 (10): 3829-3839

eNOS és MLCK az értónus szabályozásában

A szfingozin gátolja az eNOS aktivitását in vitro

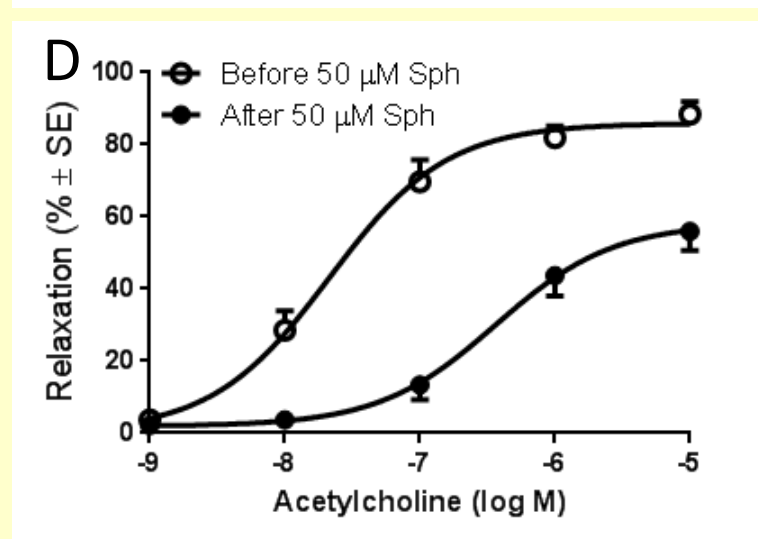
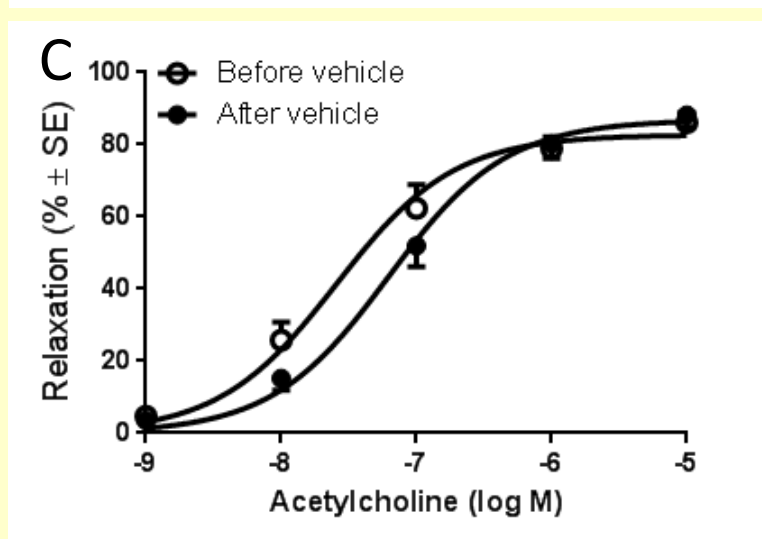
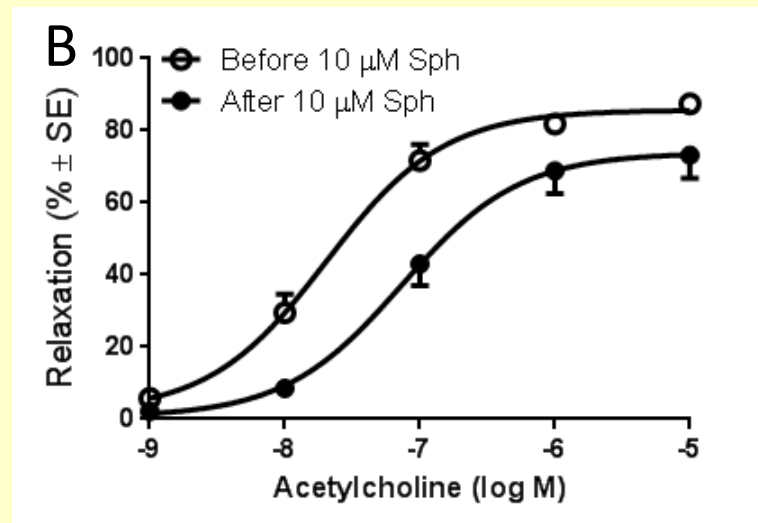
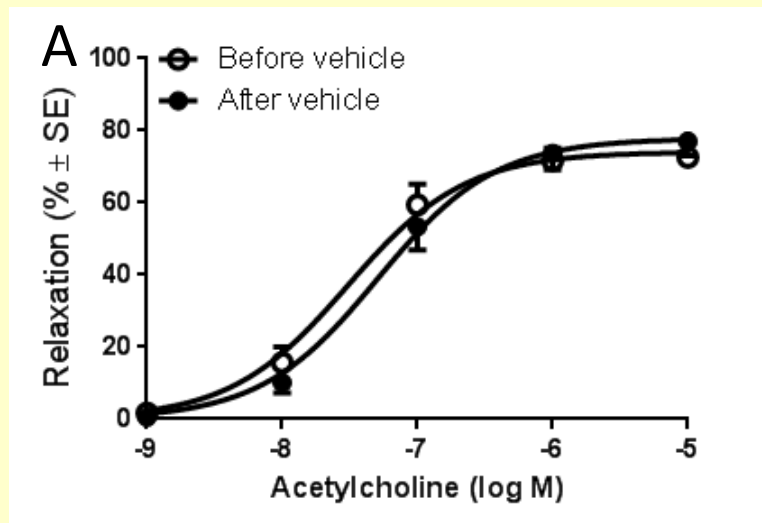

Az eNOS enzimet növekvő koncentrációjú kalmodulinnal aktiváltuk. 100 μM szfingozin mindegyik koncentrációban gátlást fejt ki.

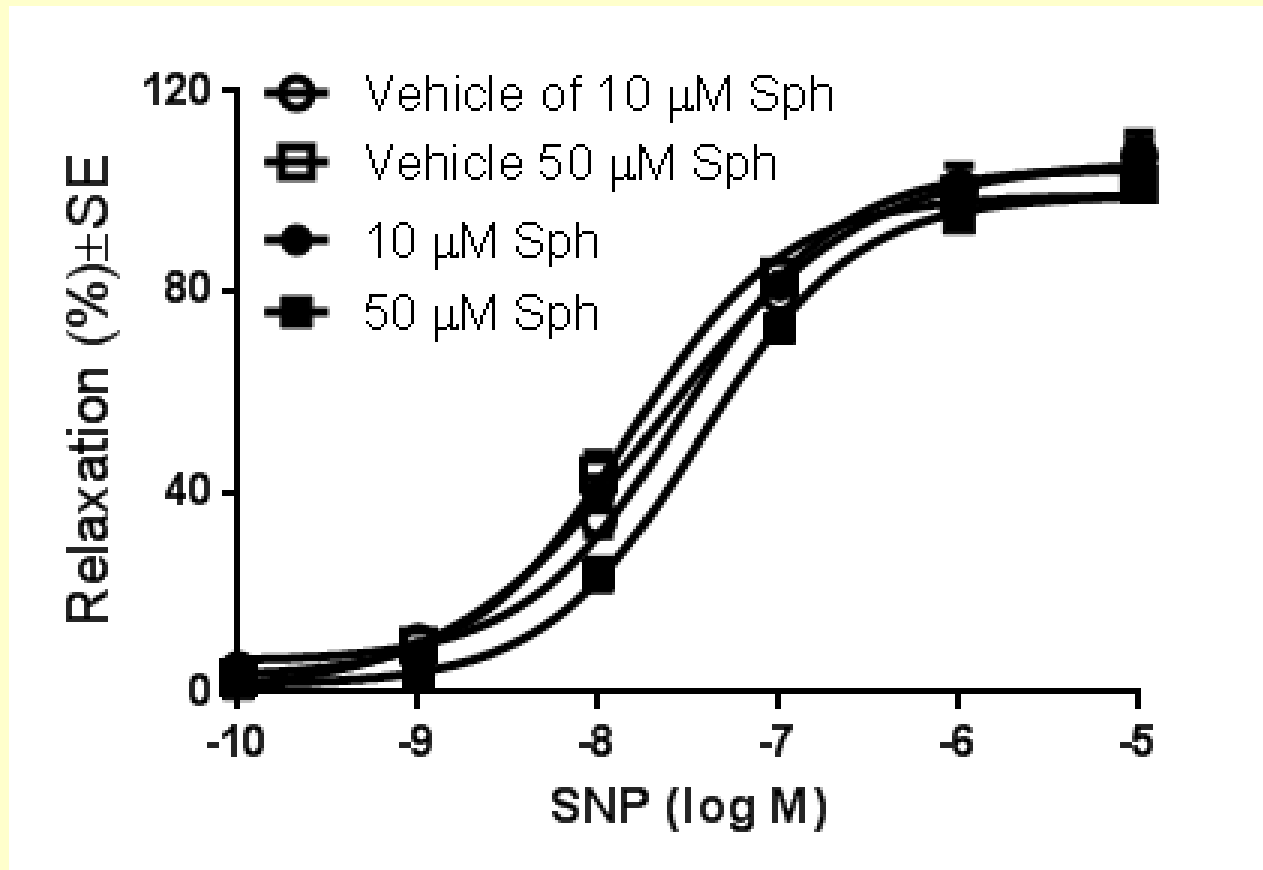
Az eNOS enzimet közepes koncentrációjú kalmodulinnal aktiváltuk. A szfingozin koncentráció-függő módon gátolja az eNOST.

A szfingozin gátolja a kalmodulin-függő foszfodiészterázt, kalcineurint, neuromodulint és eNOST.

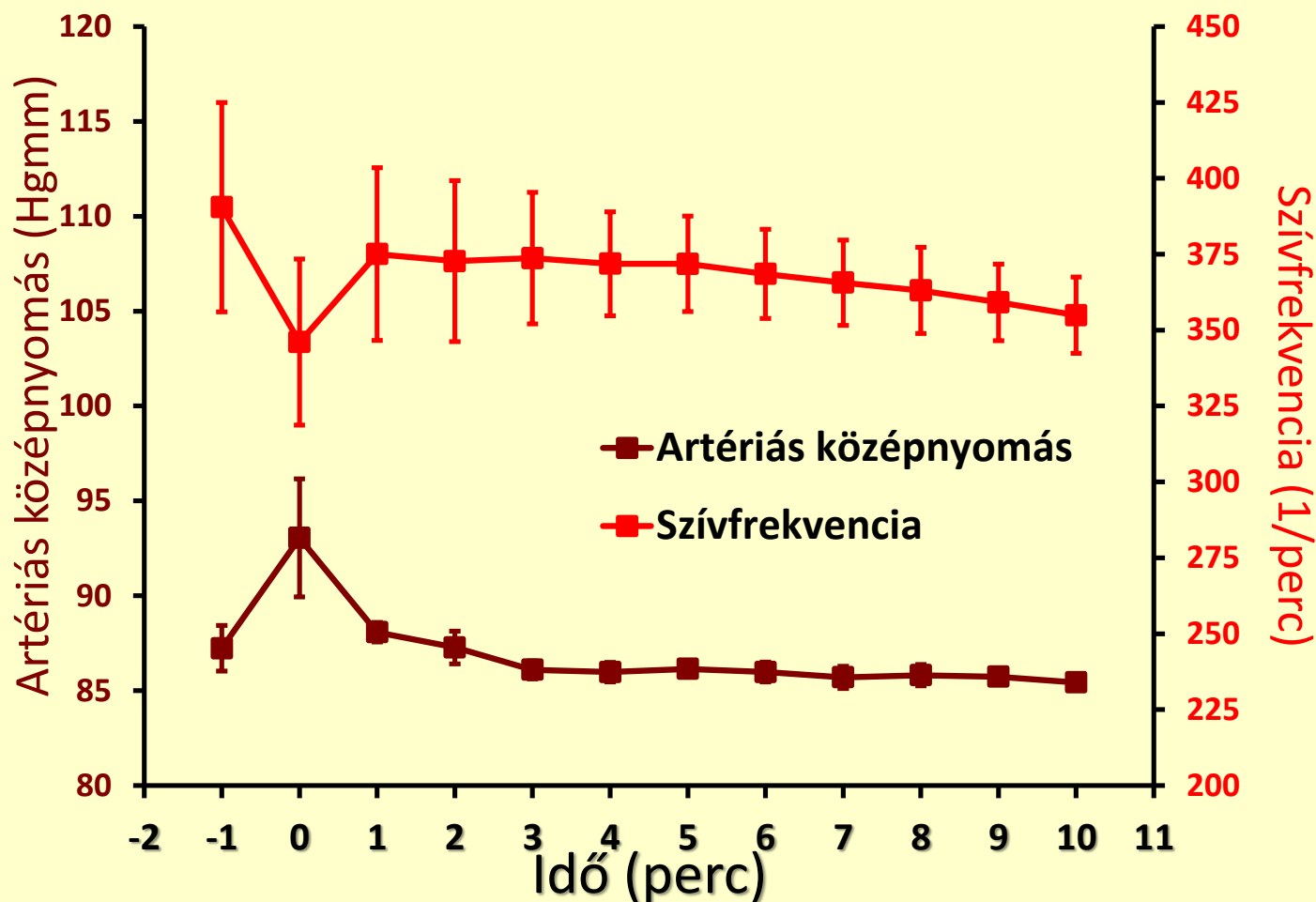
Szvingozin (B panel: 10 μ M, D panel: 50 μ M) ill. vehikulumának (A és C panelek) hatása az acetilkolin endotélium-függő vazorelaxációs hatására

Szvingozin (10 μM és 50 μM) ill. vehikulumának hatása az NO-donor nátrium-nitroprusszid (SNP) vazorelaxáns hatására

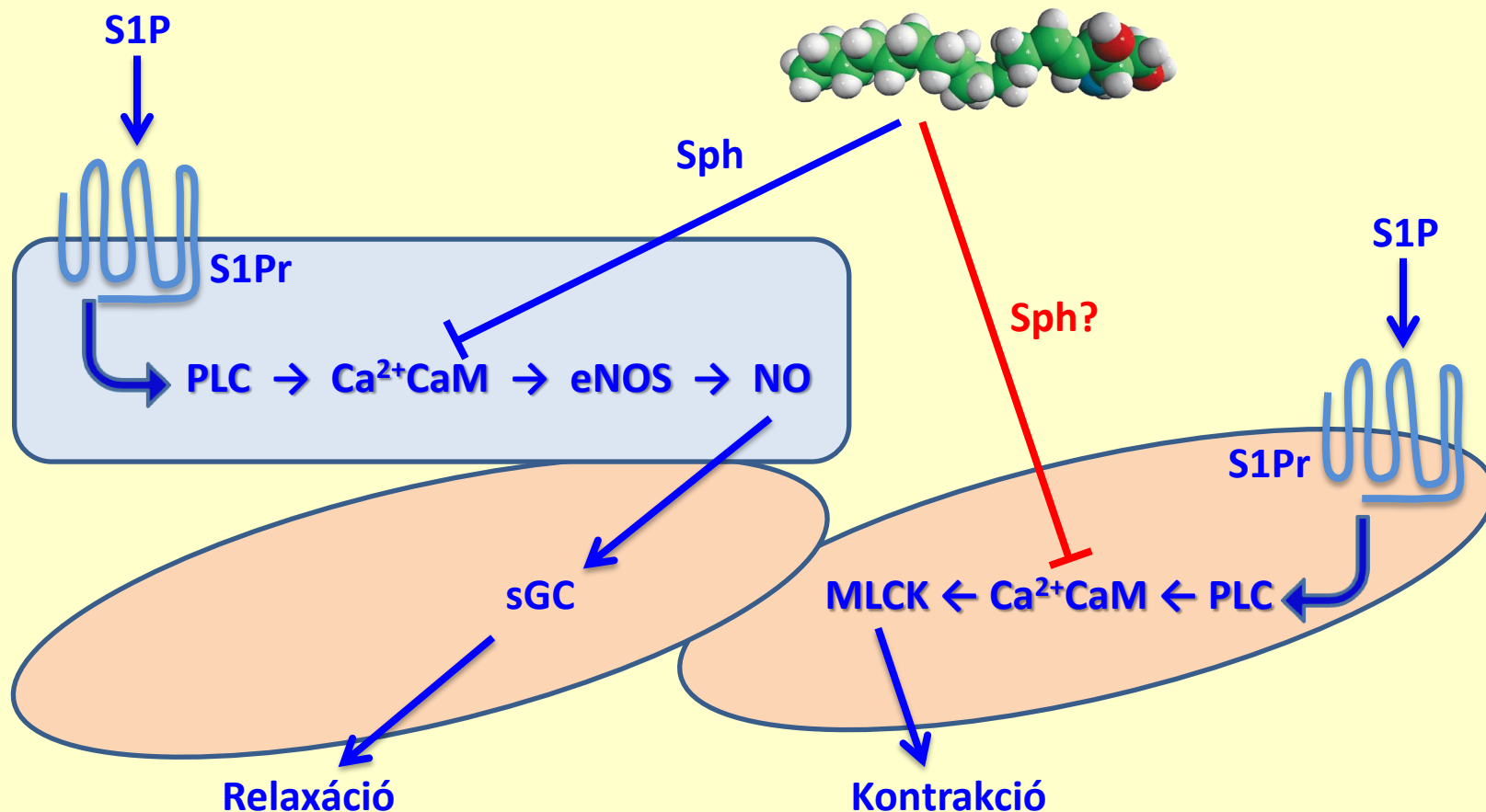

Szvingozin (30 nmol/g, i.a.) hatása az artériás középnyomásra és a **szívfrekvenciára**

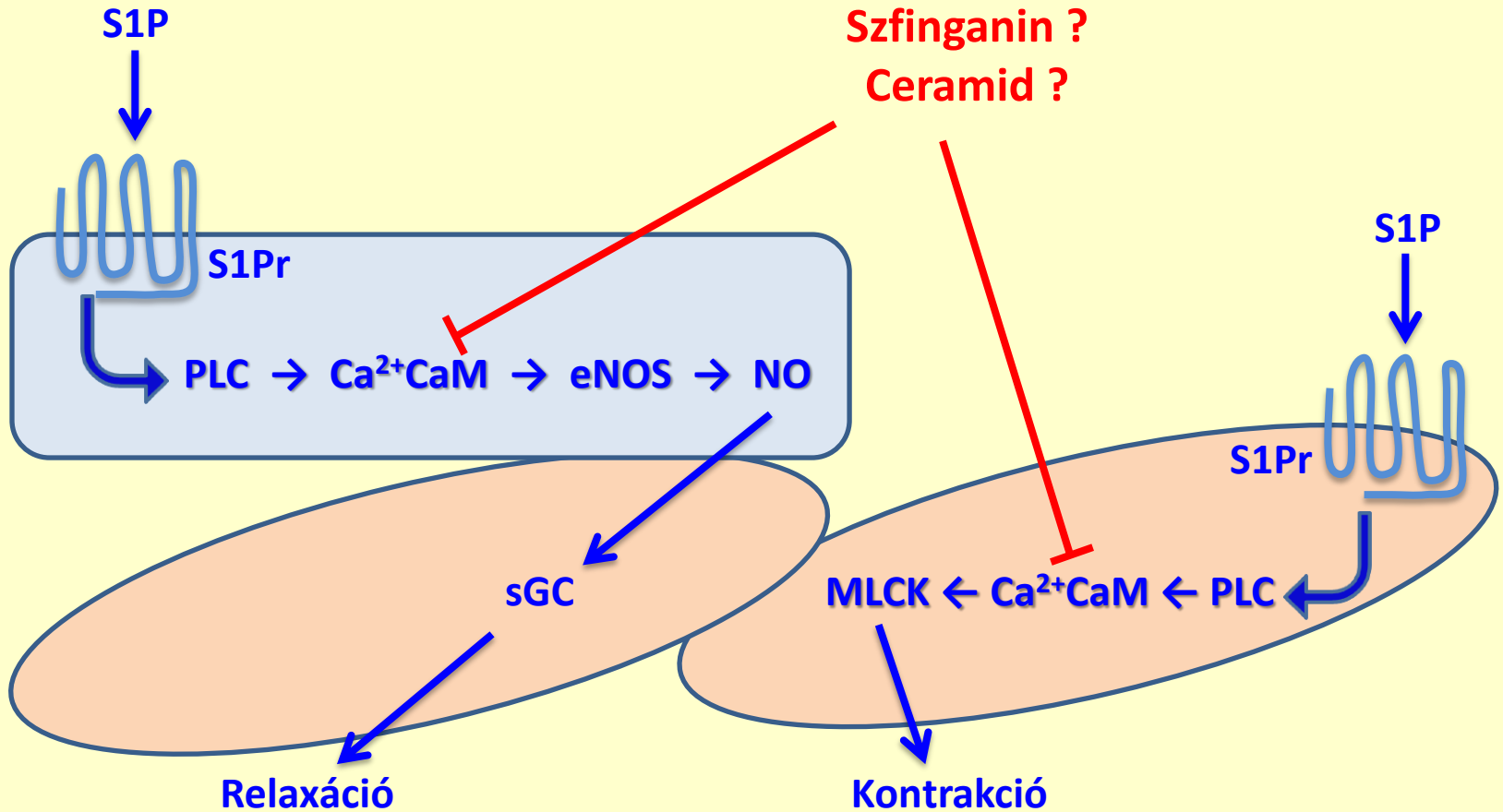

A szfingozin kalmodulin-függő módon gátolja az eNOS aktivitását artéria-szeleteken ex vivo

eNOS és MLCK az értónus szabályozásában

Köszönetnyilvánítás

Ruisanchez Éva

Juhász Tünde

Köszönjük a MedInProt támogatását!